

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 15414
Tarih : 23.11.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Halkın vergilerinden oluşan kamu bütçesinden belli sermaye gruplarına aktarılan faizlerin Türkiye ekonomisine olumsuz etkileri, söz konusu etkilere sebep olan iktisadi ve siyasi aktörlerinin belirlenmesi ile bu etkilerin yarattığı yoksullaşmanın düzeyinin belirlenmesi için genel görüşme açılmasını arz ve talep ederiz.

Meral Daniş BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Süirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ

HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de kamu bütçesi çoğunlukla yurttaşlardan alınan dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Toplam kamu bütçesi oluşturulurken çok kazanan çevrelerden az vergi alınırken, vergi yükü orta ve alt sınıflara yüklenmektedir. Orta ve alt sınıflara yüklenen vergi, dolaylı vergilerden oluşmaktadır. OECD ülkelerinde toplam vergilerin %30’unu oluşturan dolaylı vergi oranı Türkiye’de %60-70 arasında seyretmektedir.

Nüfusun yaklaşık yüzde 90’ından toplanan vergilerle oluşan kamu bütçesinde faiz harcamaları ülkenin topyekûn mülksüzleşmesi ve bazı sermaye gruplarının zenginleşmesini ortaya çıkarmaktadır.

Faiz harcamaları, ülke ekonomisine hiçbir getiri sağlamayan, yasal hale getirilmiş bir soygun düzeni yaratmakta, iktidarların yanlış politikaları ise faiz soygununu derinleştirmektedir. Nitekim Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişle ilgili yanı sıra ısrar durumu, faiz lobilerini sevindirmekte, Türkiye halklarını ise yoksullaştırmaktadır.

Faiz harcamaları, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçildiğinden beri artmaktadır. 2018 yılında 15,6 milyar dolar olan bütçedeki faiz harcamaları, 2019 yılında 17,8 milyar dolara çıkmıştır. Türk Lirası bazında ise 2020 yılında 134 milyar TL olan faiz harcamaları, 2021 yılı bütçesinde pay olarak 179,5 milyar TL’ye çıkarılmıştır. 2022 yılı için öngörülen faiz harcama miktarı ise 240 milyar 383 milyon 662 bin TL olarak belirlenmiştir. 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçesine göre faiz harcamaları 2023 yılında 290 milyar 900 milyon liraya, 2024 yılında ise 320 milyar liraya yükselmesi öngörülmektedir. Böylece 2024 yılında bütçe giderlerinin yüzde 14,8’ini faiz ödemeleri oluşacaktır.

Görüldüğü üzere Türkiye’de kamu bütçesi her yıl artan oradan faiz giderleri ile boğulmaktadır. Fakat faizin tek sureti bu değildir. Faiz aynı zamanda esnafın çektiği kredilerde, tüketici-konut-ihtiyaç kredilerinde ve finansal birçok işlemde halka yük olmaya devam etmektedir.

Reel ekonomi ve yaşamda faiz ile ilgili bu sorunlar yaşanırken, AKP Genel Başkanı Erdoğan Merkez Bankası Para Politikalar Kurulu’na müdahale etmesinin üstünü örtmek ve ekonomideki krizdeki sorumluluğunda hedef saptırmak için inancı siyasete alet etmiştir.

Erdoğan “Beraber yürüdüğümüz arkadaşlarımızdan faizi savunanlar, kusura bakmasınlar. Bu yolda ben, faizi savunanla beraber olamam, olmam. Bu görevde olduğum sürece faiz ve enflasyonla mücadelemi sonuna kadar sürdüreceğim. Bu konuda nas ortada. Nas ortadayken sana, bana ne oluyor?” demiştir.

Bu söylemini iki gün sonra milliyetçiliği kullanarak beslemek istemiş ve “*Bu ekonomik kurtuluş savaşından da milletimizi zaferle çıkaracağız*” ifadesi ile ekonomik krizdeki sorumluluğunun üstünü örtmeye ve gerçekleri ters yüz etmeye çalışmıştır.

Oysaki AKP Genel Başkanı, “paranın rengi, dini yoktur, para paradır” sözünü söylediği günden bu yana bir yıl bile geçmemiştir. Bugünkü ekonomik krizin derinliği karşısında sorunları çözmekte çaresiz kalan iktidar, dine ve milliyetçiliğe sarılmıştır.

Türkiye’de faiz hala oldukça yüksek kalmaya devam etmekte ve yukarıda ifade edildiği üzere faiz giderleri artmaktadır. Neredeyse bütçenin en kabarık kalemi faiz iken, AKP Genel Başkanının bu açıklaması gerçeklerin üstünü örtmek için inancın ve milliyetçiliğin vasat şekilde kullanılmasıdır.

Faiz giderlerinin her bir kuruşunun yoksul, emekçi ve işsizlerin kesesinden çıktığı ve büyük bir mülksüzlük ile yoksulluk yarattığı gerçeğinden hareket edersek, AKP Genel Başkanının açıklamalarının ne kadar yanılsama yaratmaya yönelik olduğunu görürüz.

Halkın kaynaklarını korumak ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile bu kaynakların artarak faiz işleten bir avuç sermayeye gitmesini engellemek için TBMM’nin rol oynaması gerekmektedir.

Bu kapsamda, halkın vergilerinden oluşan kamu bütçesinden belli sermaye gruplarına aktarılan faizlerin Türkiye ekonomisine olumsuz etkileri, söz konusu etkilere sebep olan iktisadi ve siyasi aktörlerinin belirlenmesi ile bu etkilerin yarattığı yoksullaşmanın düzeyinin belirlenmesi için genel görüşme açılmasını arz ve talep ederiz.